

**UCHWAŁA NR III/21/2014
RADY POWIATU W SZCZYTNIE
z dnia 30 grudnia 2014 roku**

w sprawie uchwalenia Raportu za lata 2012-2013 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego za lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”

Na podstawie art.12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2013 poz. 595 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.) Rada Powiatu w Szczytnie uchwała co następuje:

- § 1. Uchwala się Raport za lata 2012-2013 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2012-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Szczytnie.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Jolanta Alicja Cielecka

Uzasadnienie

Zgodnie z aktualnie obowiązującym przepisem art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), ustawodawca, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zobowiązał organy wykonawcze województw, powiatów i gmin do sporządzenia i przyjęcia odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, uwzględniających cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 z późn. zm.).

Wypełniając powyższy obowiązek ustawowy, Zarząd Powiatu w Szczytnie sporządził „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczyckiego na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”, który został przyjęty Uchwałą Nr IV/20/2011 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 28 lutego 2011 r. Dokument zawiera cele i priorytety ekologiczne wraz z wyszczególnieniem rodzaju i harmonogramu działań proekologicznych oraz wskazuje środki niezbędne do ich realizacji.

Przepis art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, stanowi: „Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Przedstawiony Raport za lata 2012-2013 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczyckiego na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, jest drugim raportem z realizacji przedmiotowego dokumentu. Kolejny raport będzie odnosił się do nowej edycji powiatowego programu ochrony środowiska, która obejmie lata 2014-2017 i uwzględni działania przewidziane w perspektywie lat 2018-2021. Raport ten będzie ujmował lata 2014-2015 i zostanie wykonany do końca 2016 r.

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z wykonania powiatowego programu ochrony środowiska. Przyjęto, że obecny raport, podobnie jak poprzedni, ma służyć ocenie realizacji zadań i celów ustalonych w obowiązującym programie oraz efektów powyższych działań, w kontekście stanu środowiska i wymagań prawnych, z uwzględnieniem przyjętych wskaźników monitoringu.

Szczytno, dnia: 30.10.2014 r.

NACZELNIK
WYDZIAŁU ROLNICTWA, LEŚNICTWA
I OCHRONY ŚRODOWISKA
Hanna Frąckiewicz

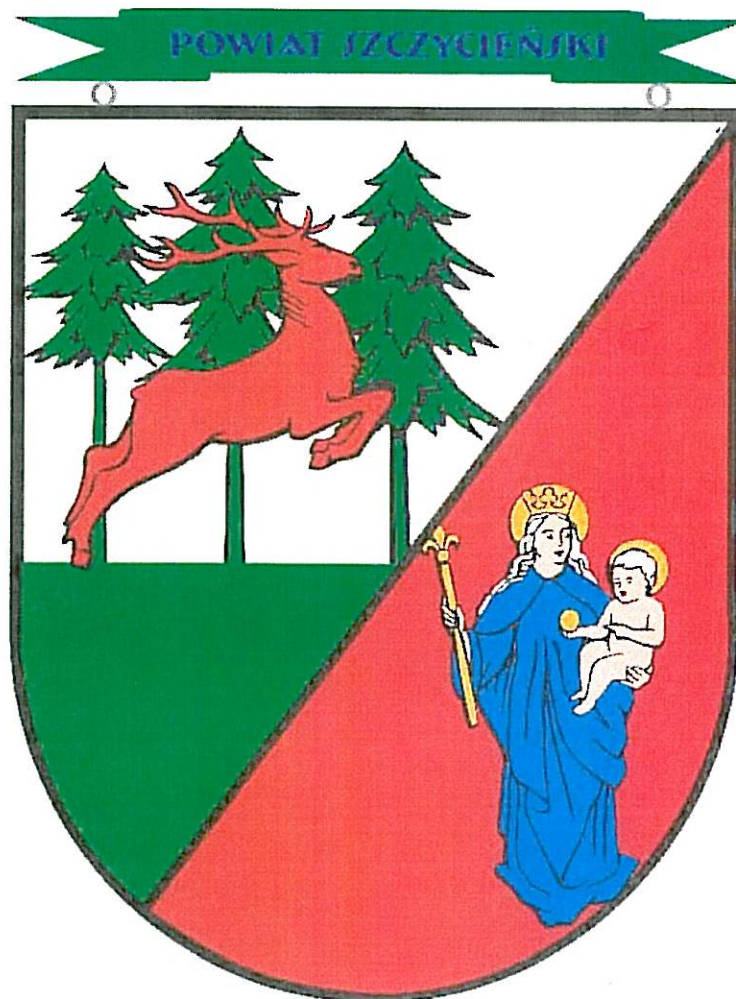
Załącznik

do Uchwały Nr III/21/2014

Rady Powiatu w Szczytnie

z dnia 30 grudnia 2014 roku

POWIAT SZCZYCIEŃSKI

**Raport
za lata 2012-2013
z wykonania**

**PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA
dla Powiatu Szczycieńskiego
na lata 2010 – 2013
*z uwzględnieniem perspektywy
na lata 2014 – 2017***

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	4
1.1	Podstawa prawna	4
1.2	Metoda opracowania.....	4
1.3	Cele opracowania Raportu.....	5
1.4	Okres i obszar objęty Raportem	5
2	STRESZCZENIE RAPORTU	6
3	USTALENIA PROGRAMU DLA POWIATU SZCZYCIEŃSKIEGO NA LATA 2010-2013 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2014-2017	7
3.1	Priorytety i działania ekologiczne	7
3.2	Stan i ocena wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu	7
3.2.1	Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych	8
3.2.2	Poprawa jakości środowiska.....	11
3.2.3	Edukacja ekologiczna	21
3.3	Stan zrealizowanych na terenie powiatu szczycieńskiego zadań z zakresu ochrony środowiska	23
4	OCENA UZYSKANYCH EFEKTÓW EKOLOGICZNYCH.....	30
5	OCENA SPOSOBÓW I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ.....	35
6	WNIOSKI Z REALIZACJI PROGRAMU	36
7	ZAŁĄCZNIKI	37
7.1	Spis tabel.....	37

1 WSTĘP

1.1 Podstawa prawna

Obowiązek sporządzania raportów z wykonania programów ochrony środowiska wynika z zapisów art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013r., poz. 1232 z późn.zm.).

Zgodnie z zapisami ww. ustawy, Zarząd Powiatu sporządza co dwa lata raporty z wykonania programu ochrony środowiska, które przedstawia Radzie Powiatu.

1.2 Metoda opracowania

Przy tworzeniu Raportu, ze względu na brak ustawowych wymogów co do zawartości raportu, metodyka Raportu została opracowana przez Wykonawcę.

W ramach prac wykorzystano dane i informacje różnych instytucji i jednostek, prowadzących działalność na terenie powiatu. Były to m.in.: Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Olsztynie, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Olsztynie, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie oraz Nadleśnictwa prowadzące działalność na terenie powiatu, Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Olsztynie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie Zespół ds. Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szczytnie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, ENERGA-OPERATOR SA, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie.

W pracach wykorzystano również informacje pochodzące m.in. z następujących źródeł:

- Główny Urząd Statystyczny,
- Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- gminy powiatu szczygieńskiego,
- NFOŚiGW oraz WFOŚiGW w Olsztynie

oraz dostępne opracowania, publikacje, sprawozdania, wyniki badań i ekspertyz, przyjęte przez organy gmin, powiatu i województwa strategie i programy sektorowe, a także obowiązujące akty prawne.

Opracowując Raport szczególnie pomocne były dane dostarczone przez Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Szczytnie.

1.3 Cele opracowania Raportu

Celem Raportu jest:

- ocena prowadzonych działań pod kątem ich zgodności z celami wyznaczonymi w Programie Ochrony Środowiska,
- ocena stanu realizacji zadań, prowadzonych przez różne podmioty na terenie powiatu,
- ocena sposobu i źródeł finansowania zrealizowanych zadań,
- ocena stopnia realizacji zadań z uwzględnieniem wskaźników monitoringu zawartych w Programie.

1.4 Okres i obszar objęty Raportem

Raport z wykonania Programu obejmuje okres od 01.01.2012r. do 31.12.2013r.

Obejmuje on informacje dotyczące zrealizowanych zadań na terenie powiatu szczyceńskiego w zakresie ochrony:

- zasobów wodnych,
- powietrza atmosferycznego,
- zasobów złóż kopalin, przyrody i jej zasobów,
- ochrony przed hałasem i przed skutkami poważnych awarii,
- rozwoju infrastruktury technicznej ochrony środowiska,
- edukacji ekologicznej,
- wykorzystania instrumentów finansowych i organizacyjnych w realizacji polityki ekologicznej

2 STRESZCZENIE RAPORTU

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska, Zarząd Powiatu z wykonania Programu sporządza co 2 lata raporty, które przedkłada Radzie Powiatu.

Przy tworzeniu Raportu wykorzystano ogólnie dostępne dane oraz informacje instytucji i podmiotów prowadzących działalność na terenie powiatu.

Podstawowym celem Raportu jest ocena prowadzonych działań pod kątem ich zgodności z celami wyznaczonymi w Programie Ochrony Środowiska.

Raport z wykonania Programu obejmuje okres od 01.01.2012r. do 31.12.2013r.

Na podstawie analizy założonych w Programie wskaźników monitorowania stopień realizacji przyjętych zadań i osiągniętych efektów w środowisku w latach 2012-2013 w ogólnym ujęciu można uznać za zadowalający.

Analiza stanu środowiska oraz realizacji zadań zaplanowanych w Programie pozwoliła przyjąć następujące wnioski:

- w latach 2012-2013 wykonywana była zdecydowana większość działań, które wynikały z harmonogramu realizacji Programu w stopniu zadowalającym, przynosząc wymierne efekty ekologiczne,
- stan środowiska można uznać za dobry, a w niektórych dziedzinach ulega on sukcesywnej poprawie.

3 USTALENIA PROGRAMU DLA POWIATU SZCZYCIEŃSKIEGO NA LATA 2010-2013 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2014-2017

3.1 Priorytety i działania ekologiczne

Cel strategiczny Powiatu Szczycieńskiego w zakresie ochrony środowiska, który został określony w Programie, brzmi:

**„Dobry stan środowiska naturalnego,
umożliwiający zrównoważony rozwój powiatu szczycieńskiego.”**

W Programie określono również cele i priorytety, niezbędne do osiągnięcia wyznaczonego celu:

I. Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych.

1. Skuteczna ochrona środowiska naturalnego
2. Zachowanie istniejącego świata roślin i zwierząt
3. Zachowanie wysokich walorów krajobrazowych
4. Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych

II. Poprawa jakości środowiska.

1. Ochrona jakości wód
2. Ochrona powierzchni ziemi
3. Czyste powietrze
4. Bioróżnorodność

III. Edukacja ekologiczna.

1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu

3.2 Stan i ocena wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu

W Programie, zostały również wskazane do realizacji zadania podstawowe i zadania szczegółowe (przedsięwzięcia), ujęte w trzech częściach:

- I. Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych.
- II. Poprawa jakości środowiska.
- III. Edukacja ekologiczna.

3.2.1 Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych

I. OCHRONA I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
Zadania (działania) podstawowe	Zadania szczegółowe (przedsięwzięcia)	Realizacja zadania w okresie 2012-2013	Jednostki realizujące	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
	<i>Cel I. Skuteczna ochrona środowiska naturalnego</i>			
	stosowanie instrumentów prawno-ekonomicznych (opłaty, kary, skutecznějšíe kontrole) oraz ich egzekwowanie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa	budget państwa budżety samorządów
	zagospodarowanie przestrzenne z bezwzględny uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska i krajobrazu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budget państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników, banki
	aktualizacja dokumentów strategicznych pod kątem wymagań ochronny środowiska, przyrody oraz ochrony krajobrazu, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności zachowania i tworzenia korytarzy ekologicznych	zadanie ciągłe	JST	budgety samorządów
	ochrona linii brzegowych zbiorników wodnych, w szczególności poprzez konsekwentne utrzymywanie wokół jezior i rzek stref ochronnych zagospodarowanych trwałą zielenią oraz niezabudowanych a także zakaz zabudowy letniskowej w bezpośrednim sąsiedztwie wód	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budgety samorządów, budget państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	zapobieganie stwarzaniu kolejnych barier ekologicznych, likwidowanie już istniejących	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budgety samorządów budget państwa, krajowe fundusze ekologiczne, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników, banki
	planowanie przeznaczenia terenów pod rekreację oraz infrastrukturę turystyczną w sposób nienaruszający walorów środowiska i krajobrazu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budgety samorządów budget państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

	tereny przeznaczone pod turystykę i rekreację oraz masowo odwiedzane powinny być kompleksowo wyposażone w niezbędną infrastrukturę sanitarną oraz służącą zagospodarowaniu odpadów	zadanie ciągłe	JST Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników, banki
	dostosowanie nasilenia presji turystycznej i penetracji do odporności i chłonności turystycznej terenu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	kontrola turystyki i wypoczynku, szczególnie na terenach o dużej wartości przyrodniczej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	na obszarach najcenniejszych przyrodniczo dopuszczanie ruchu turystycznego tylko po wyznaczonych szlakach i w obecności przewodnika – kontrolowana turystyka kwalifikowana	zadanie ciągłe	JST, Lasy Państwowe, użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, krajowe fundusze ekologiczne, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	odpowiednie oznakowanie szlaków turystycznych wraz z informacjami o regulaminie, obowiązujących przepisach i karach za ich naruszenie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	pełna, egzekwowalna odpowiedzialność organizatorów za imprezy masowe na wolnym powietrzu	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, środki własne użytkowników
<i>Cel 2. Zachowanie istniejącego świat roślin i zwierząt</i>				
	ochrona terenów przyrodniczo cennych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	ochrona ekosystemów wodnych, w tym wprowadzenie zakazu znaczących zmian stosunków wodnych na obszarach przyrodniczo cennych (obszary chronionego krajobrazu, rezerwaty przyrody)	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników

	zachowanie równowagi gatunkowej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	<i>Cel 3. Zachowanie wysokich walorów krajobrazowych</i>			
	niedopuszczanie do trwałych zmian rzeźby terenu na dużych powierzchniach	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	lokalizacja ferm wielkotwarowych uzależniona od spełniania przepisów środowiskowych, limitowanie wielkości obsady obszarem posiadanych gruntów, warunkującym pełne zagospodarowanie odchodów zwierzęcych i dostraganie zwierząt. Niedopuszczalna jest kolizja lokalizacji z wymogami w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody, oddziaływania na wody powierzchniowe, gruntowe, podziemne, gleby i powietrze	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, środki własne użytkowników
	umożliwienie lokalizowania wysokich budowli (np. maszty telegraficzne) tylko poza terenami o najwyższych walorach krajobrazowych z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury oraz uwarunkowanie prowadzenia inwestycji linowych sposobem najmniej kolidującym z krajobrazem	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, środki własne użytkowników
	dążenie do harmonii zabudowy z krajobrazem, preferowanie budownictwa o charakterze tradycyjnym i regionalnym	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	<i>Cel 4. Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych</i>			
	racjonalne zużycie wód, materiałów i energii	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	uruchomienie programów oszczędzania wody, w tym ograniczenie zużycia wody do celów przemysłowych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki

3.2.2 Poprawa jakości środowiska

II. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA				
Zadania (działania) podstawowe	Zadania szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Jednostki realizujące	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
	<i>Cel 1. Ochrona jakości wód</i>			
	rozwój infrastruktury dla ochrony środowiska	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	modernizacja oczyszczalni ścieków oraz tworzenie warunków do budowy oczyszczalni przydomowych i przyzagrodowych, gdy nie ma możliwości przyłączenia do zbiorowej sieci kanalizacyjnej lub jest to nieuzasadnione ekonomicznie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	wyposażanie sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające	zadanie ciągłe	JST zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	rekultywacja zdegradowanych ekosystemów wodnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki

	prawidłowa modernizacja istniejących i likwidacja nieczynnych ujęć wody	zadanie ciągłe	JST Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	rozbudowa systemu małej retencji	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	renaturyzacja obszarów wodno-blotnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wzmocnienie systemu monitoringu i kontroli wód powierzchniowych i podziemnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	kontrola przestrzegania wymagań stref ochronnych wód podziemnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	ochrona stref litoralowych zbiorników wodnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	zmniejszanie tzw. spływów obszarowych z obszarów wiejskich	zadanie ciągłe	JST Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

	skuteczne zabezpieczenie przed umyślnym lub nieświadomym zatrudnieniem wód powierzchniowych i podziemnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	budowa i utrzymanie spójnego systemu ochrony przeciwpowodziowej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	wspólne działania z gminami i ich związkami w celu usprawnienia i unowocześnienia gospodarki wodno-ściekowej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
<i>Cel 2. Ochrona powierzchni ziemi</i>				
	ograniczenie powstawania odpadów u źródła	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	segregacja i selektywna zbiórka odpadów	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	organizowanie punktów zbiórki makulatury, stłuczki szklanej, puszek aluminiowych itp. oraz punktu odbioru odpadów niebezpiecznych z posesji prywatnych i użyteczności publicznej	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki

	modernizacja istniejących składowisk w zakresie niezbędnym do ich prawidłowego zamknięcia i rekultywacji	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	właściwe zagospodarowanie odpadów medycznych	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, środki własne użytkowników, banki
	kontrola i monitoring systemu zagospodarowania chemikaliów	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	uregulowanie postępowania z odpadami motoryzacyjnymi przez osoby fizyczne	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	ochrona gleb przed degradacją	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników, banki
	rekultywacja gruntów zdegradowanych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	ograniczanie degradacji gleb przez górnictwo	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników, banki

	właściwe użytkowanie rolnicze gleb, w tym odpowiednie nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, środki własne użytkowników
	zapobieganie zanieczyszczenia metalami ciężkimi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	stosowanie fitomeliacji, zalesień gruntów nieprzydatnych rolniczo	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	zachowywanie odpowiedniego odczynu gleb	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	prowadzenie obserwacji zmian chemizmu gleb, a w szczególności koncentracji metali ciężkich w glebach użytkowanych rolniczo	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	ograniczenie przeznaczania gleb o wysokich klasach bonitacyjnych na cele nierolne i nieleśne	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	poprawianie wartości użytkowej gleb oraz zapobieganie obniżaniu ich produktywności przez stosowanie odpowiednich zabiegów technicznych i agrotechnicznych	zadanie ciągłe	użytkownicy	środki własne użytkowników
<i>Cel 3. Czyste powietrze</i>				
	wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, ze szczególnym uwzględnieniem biomasy	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki

	działania pomagające zakładać plantacje roślin energetycznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	analiza zasobów i potencjalnych możliwości rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, banki
	promowanie stosowania lepszej jakości paliw oraz paliw niskoemisyjnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	stosowanie instalacji wysokosprawnych i nowych, przyjaznych dla środowiska technologii	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	budowa nowych urządzeń ograniczających emisję, tam gdzie nie można ograniczyć zanieczyszczeń do powietrza w inny sposób	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	termomodernizacja budynków	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki

	działania ograniczające zużycie energii, w tym elektrycznej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	ograniczenia w transporcie tranzytowym przez zwartą zabudowę	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	budowa ekranów akustycznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników banki
	nakładanie obowiązku ograniczania hałasu przemysłowego środkami technicznymi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	lokalizacja zakładów uciążliwych ze względu na poziom hałasu poza terenami zabudowanymi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	kontrola przestrzegania ustaleń na akwenach objętych zakazem stosowania jednostek pływających z silnikami spalinowymi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów budżet państwa, instrumenty finansowe UE
	budowa ścieżek rowerowych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne banki

	wspieranie transportu przyjaznego dla środowiska	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne
	dbałość o stan czystości terenów zabudowanych (wiórna emisja niezor- ganizowana z zapyłonych ulic potęgowana przez ruch pojazdów)	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	eliminacja zagrożeń spowodowanych emisją elektromagnetyczną	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	monitoring i kontrola urządzeń powodujących emisję elektromagne- tyczną	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
<i>Cel 4. Bioróżnorodność</i>				
	zachowanie siedlisk oraz miejsc rozrodu gatunków chronionych i rzad- kich	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	objęcie ochroną prawną cennych obszarów przyrodniczych lub podnie- sienie rangi formy ochrony	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne,
	czynna ochrona cennych gatunków flory i fauny	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki

	renaturyzacja zniszczonych ekosystemów i siedlisk przyrodniczych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	wspieranie programu restytucji gatunków rodzimych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	zahamowanie inwazyjnego rozprzestrzeniania się gatunków obcych (m.in. rak przegowany, norka amerykańska)	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	preferowanie prowadzenia zarybień materiałem z tego samego dorzecza	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	powiększanie arealu lasów, szczególnie na gruntach marginalnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	utrzymywanie odpowiedniej kondycji lasów	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o dobre i aktualne plany urządzeniowe oraz inne dokumenty w tym zakresie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników

	wprowadzanie odnowień naturalnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

3.2.3 Edukacja ekologiczna

III. EDUKACJA EKOLOGICZNA				
Zadania (działania) podstawowe	Zadania szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Jednostki realizujące	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
	<i>Cel 1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu</i>			
	prowadzenie i wspieranie akcji edukacji dorosłych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wyszkolenie kompetentnych przewodników ekoturystycznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	opracowanie programów edukacji ekologicznej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	szkolenia urzędników, akcje informacyjne dla radnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wytyczanie i urządzanie ścieżek dydaktycznych, rowerowych, pieszych, kajakowych, punktów widokowych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	popularyzacja ochrony przyrody	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników

	tworzenie lokalnych ośrodków edukacji ekologicznej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	organizacja warsztatów ekologicznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	organizacja i wspieranie konkursów, olimpiad, turniejów ekologicznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	organizacja festynów i imprez poświęconych ochronie środowiska	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	popularyzacja ochrony środowiska i przyrody w lokalnych ośrodkach masowego przekazu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	wspieranie kółek ekologicznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	podniesienie znaczenia edukacji ekologicznej w działalności samorządów, m.in. coroczne zaplanowanie budżetu na edukację ekologiczną	zadanie ciągłe	JST	budżety samorządów
	upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników

3.3 Stan zrealizowanych na terenie powiatu szczycieńskiego zadań z zakresu ochrony środowiska

Na terenie powiatu szczycieńskiego w latach 2012-2013 podjęto szereg działań mających na celu budowę i rozbudowę funkcjonującego systemu infrastruktury ochrony środowiska. Zadania realizowano w zakresie: ochrony wód, powietrza atmosferycznego, powierzchni ziemi, ochrony przyrody, ochrony przed hałasem czy edukacji ekologicznej.

Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych

Podjęmowane działania administracyjne na terenie powiatu przez jednostki samorządu oraz administrację rządową, w tym wydawane decyzje administracyjne, zapewniały ochronę środowiska i jego zasobów.

Decyzje i postanowienia wydawane przez Starostę Szczycieńskiego w okresie objętym Raportem, dotyczyły m.in.:

⇒ zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej:

- 23 pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód,
- 33 pozwolenia wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych,
- 14 pozwoleń wodnoprawnych na prowadzone przez wody powierzchniowe inwestycje liniowe,
- 5 innych decyzji z zakresu Prawa wodnego,
- 11 decyzji ustalających linię brzegu dla cieków naturalnych,
- 6 decyzji zobowiązujących do konserwacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych,

⇒ zakresu ochrony powierzchni ziemi:

- 2 decyzje dot. rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych w kierunku rolnym,
- 3 decyzje zatwierdzające projekty robót geologicznych,
- 10 decyzji zatwierdzających dokumentację geologiczną,
- 3 postanowienia w sprawie udziału organizacji społecznych w postępowaniach dotyczących zatwierdzenia dokumentacji geologicznej,
- 1 koncesja na wydobywanie kopalin ze złóż,
- 4 decyzje zmieniające koncesję na wydobywanie kopalin ze złóż,
- 2 decyzje zmieniające pozwolenia zintegrowane,
- 10 pozwoleń na wytwarzanie i przetwarzanie odpadów, w tym 4 decyzje ujmowały pozwolenia łączne,
- 2 zezwolenia na przetwarzanie odpadów,

Raport za lata 2012-2013 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”

- 11 zezwoleń na transport odpadów,
  - 16 zezwoleń na zbieranie odpadów,
  - 3 decyzje zatwierdzające program gospodarki odpadami niebezpiecznymi (przy czym należy zaznaczyć, że w 2013r. zniesiono regulację prawną w tym zakresie),
- ⇒ zakresu ochrony powietrza:
- 9 pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza,
  - 1 decyzja zezwalająca na uczestnictwo we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych,
- ⇒ zakresu ochrony przyrody:
- 219 decyzji na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy,
  - 5 zezwoleń na przegradzanie sieciowymi rybackimi narzędziami połowowymi więcej niż połowy szerokości łóżyska wody płynącej.

W okresie objętym Raportem decyzje obejmujące działania na terenie powiatu szczycieńskiego, oprócz organów gmin, wydawały również inne organy, m.in.: RDOŚ w Olsztynie, GDOŚ, m.in. w zakresie:

- zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- ustalenia warunków prowadzenia robót,
- wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w tym dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie Portu Lotniczego w Szymanach,
- wydania decyzji dotyczących odstępstw od zakazów wprowadzonych w stosunku do gatunków objętych ochroną,
- dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu administracyjnym.

Ochrona jakości wód

Na koniec 2013 roku na terenie powiatu szczycieńskiego funkcjonowało 9 komunalnych i 2 przemysłowe oczyszczalnie ścieków¹.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu lat 2012-2013 wyniosło odpowiednio 3 043,7 dam³ i 3 245,6 dam³.

Zapotrzebowanie na wodę pokrywane jest z wodociągów na bazie zbiorowych ujęć wody dla 59 549 mieszkańców (83,5% populacji) powiatu. Wskaźnik ten na terenie miast w powiecie wynosi 97,5%, zaś na obszarach wiejskich – 74,8% (wg stanu na dzień 31.12.2012r.).

¹ na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

W zakresie ochrony zasobów wodnych zrealizowane zadania dotyczyły m.in.:

- budowy kanalizacji sanitarnej,
- budowy kanalizacji deszczowej i wyposażenia jej w urządzenia podczyszczające,
- przebudowy/modernizacji stacji uzdatniania wody,
- budowy ujęć wodnych,
- budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
- budowy zbiorników retencyjnych,
- rekultywacji jezior.

W latach 2012-2013 wybudowano 27,1 km sieci kanalizacyjnej (w tym w 2012r. – 12,2 km, a w 2013r. – 14,9 km) oraz 66,8 km wodociągów, w tym w 2012r. – 42,2 km sieci wodociągowej, a w 2013r. – 24,6 km).

Z oczyszczalni ścieków – poprzez system kanalizacji sanitarnej – korzystało 54,8% ogółu ludności powiatu (wg stanu na dzień 31.12.2012r.), przy czym odsetek ludności korzystającej ze wszystkich oczyszczalni ścieków na terenie powiatu w 2013r. wyniósł 57,6% mieszkańców, w tym na terenie miast – 99,9%, a na terenach wiejskich – 31,6%.

W okresie tym powstawały również kolejne przydomowe oczyszczalnie ścieków, a zarządcy dróg wykonywali m.in. kanalizację deszczową wraz z urządzeniami podczyszczającymi, tj. separatorami substancji ropopochodnych i osadnikami piasku.

Warto zaznaczyć, że na terenie powiatu w latach 2012-2013 kontynuowano prace dotyczące gospodarki wodnej w kompleksach leśnych. Dotyczyły one szeroko rozumianej małej retencji i były realizowane zgodnie z uzyskanymi pozwoleniami wodnoprawnymi. Projekty te, oprócz elementów związanych z regulacją gospodarki wodnej, mają istotne znaczenia dla ochrony i zachowania zasobów bioróżnorodności. Dotyczyły one projektów realizowanych przez:

- Nadleśnictwo Spychowo
- Nadleśnictwo Wipsowo,
- ZMiUW w Olsztynie.

Ochrona powierzchni ziemi

Z dniem 1 stycznia 2012r. weszła w życie reforma gospodarki odpadami w gminach. Gminy stały się podmiotami odpowiedzialnymi m.in. za prawidłową organizację gospodarki odpadami na ich terenie. Od 1 stycznia 2013r. zaczęły obowiązywać nowe regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, a gminy również powinny określić stawki opłat, szczegółowe zasady ich ponoszenia, wzory deklaracji i terminy ich składania dla mieszkańców. 1 lipca 2013r. weszły w życie uchwały rad gmin i gminy zaczęły pobierać opłaty od właścicieli nieruchomości, a w zamian zapewniły świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Zmiany prawa spowodowały również konieczność aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami. Stał się on po nowelizacji przepisów dokumentem rangi prawa miejscowego, a w uchwale w sprawie wykonywania Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego wskazano instalacje, do których muszą trafiać odpady komunalne. Na terenie powiatu szczycieńskiego status instalacji zastępczej dla regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) otrzymała instalacja prowadzona przez firmę Marta Prychodko Skup-Sprzedaz Hurtowa Opakowań Wtórnych „DBAJ” z siedzibą w Świętajnie.

Od wprowadzenia zmian w systemie gospodarki odpadami na terenie powiatu umożliwiono mieszkańcom odbiór selektywnie gromadzonych frakcji odpadów komunalnych.

Dużą część strumienia odpadów, powstających na terenie powiatu trafia do instalacji mechanicznego przetwarzania odpadów firmy "DBAJ" w Świętajnie.

Niestety, nadal w okresie objętym Raportem, nie została rozpoczęta budowa docelowej instalacji do zagospodarowania odpadów w powiecie (w ramach projektu ZGOK Sp. z o.o. w Olsztynie) oraz stacji transferowej na terenie powiatu. W 2013 r. Miasto Szczytno pozyskało w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury środki finansowe na rekultywację składowiska odpadów w msc. Linowo, do której przystąpiło w 2014r.

Czyste powietrze

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego zrealizowane zadania dotyczyły m.in.:

- modernizacji kotłowni,
- modernizacji/przebudowy dróg,
- budowy ścieżek rowerowych,
- termomodernizacji budynków,
- budowy instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii,
- poprawy efektywności energetycznej,
- rozbudowy systemów ciepłowniczych,
- modernizacji oświetlenia ulicznego.

Na terenie powiatu w latach 2012-2013 uchwałą Rady Powiatu do wykazu jezior i rzek, na których obowiązywał zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi dodano jez. Sasek Mały. Tym samym, łączna liczba stref ciszy na terenie powiatu obejmuje 23 jeziora i 1 rzekę (Spychowska Struga).

Bioróżnorodność

Stan walorów przyrodniczych na terenie powiatu szczycieńskiego jest bardzo dobry. O wartości tych zasobów świadczy m.in. ujęcie ich w sieci obszarów Natura 2000. Równie dobry jest stan lasów poza obszarami chronionymi. Teren powiatu należy do obszaru funkcjonalnego Zielonych Płuc Polski.

Na terenie powiatu, zgodnie z informacją Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie wg stanu na dzień 31.12.2013r. ustanowionych było 8 różnych form ochrony przyrody, w tym:

- 1 park krajobrazowy,
- 7 rezerwatów,
- 4 obszary chronionego krajobrazu,
- 9 użytków ekologicznych,
- 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- 5 obszarów ujętych w sieci Natura 2000, w tym 3 obszary specjalnej ochrony ptaków i 2 obszary o znaczeniu dla Wspólnoty,
- 108 pomników przyrody,
- 42 strefy ochrony utworzone w celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową,

Istotnym elementem zasobów przyrodniczych na terenie powiatu są lasy. Nadzór nad lasami, które nie stanowią własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Lasy objęte nadzorem Starosty stanowiły w 2012r. 4988,2886 ha (5,21% powierzchni lasów ogółem), a w roku 2013 – 5053,2035 ha (5,25% powierzchni lasów ogółem). Powierzchnia lasów przekazanych w 2012r. w nadzór nad gospodarką leśną poszczególnym nadleśniczym Lasów Państwowych wynosiła: Jedwabno – 190,3631 ha, Korpele – 1313,9890 ha, Olsztyn – 186,4590 ha, Spychowo – 1548,1570, Szczytno – 908,8922 ha, Strzałowo – 35,7289 ha i Wielbark – 804,6994 ha, zaś w 2013r.: Jedwabno – 190,3633 ha, Korpele – 1360,7364 ha, Olsztyn – 188,2089 ha, Spychowo – 1561,4332, Szczytno – 912,0334 ha, Strzałowo – 35,7289 ha i Wielbark – 804,6994 ha.

W 2012r. wykonano inwentaryzacje stanu lasów dla 756,00 ha, natomiast w 2013r. wykonano inwentaryzacje stanu lasów dla 917,61 ha i uproszczone plany urządzenia lasu dla 619,00 ha. Wg stanu na dzień 01.01.2012r. powierzchnie leśne, które posiadały dokumentacje niezbędne do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa stanowiły łącznie 1 444,8733 ha, zaś wg stanu na dzień 01.01.2013r. powyższy stan dotyczył 1 794,8733 ha.

Raport za lata 2012-2013 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”

W ramach porozumień zawartych przez Starostę Szczycieńskiego z nadleśniczymi Lasów Państwowych, na podstawie art. 14 ust. 7 i 8 ustawy o lasach, dokonano oceny udatności upraw leśnych założonych na gruntach rolnych położonych na terenie powiatu szczycieńskiego, dla zalesień wykonanych na podstawie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. W 2012r. dokonano oceny udatności ww. upraw założonych w 2008 r. dla łącznej powierzchni 16,23 ha, w tym: 8,95 ha na terenie Nadleśnictwa Korpele, 6,00 ha na terenie Nadleśnictwa Spychowo i 1,28 ha na terenie Nadleśnictwa Olsztyn. W 2013r. dokonano oceny udatności ww. upraw założonych w 2009r. dla łącznej powierzchni 21,0129 ha, w tym: 17,00 ha na terenie Nadleśnictwa Korpele, 2,31 ha na terenie Nadleśnictwa Olsztyn i 1,7029 ha na terenie Nadleśnictwa Szczytno.

Dane o powierzchniach zalesionych gruntów rolnych na podstawie ww. przepisów uzyskano z Powiatowych Biur Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, właściwych dla miejsca zamieszkania właścicieli zalesionych gruntów.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 1226 z późn. zm.), w kompetencji Starosty jest wydzierżawianie polnych obwodów łowieckich (grunty leśne stanowią mniej niż 40% ogólnej powierzchni obszaru), na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego po zasięgnięciu opinii wójta/burmistrza oraz właściwej izby rolniczej. Starosta Szczycieński ma podpisane umowy dzierżawy z następującymi polnymi kołami łowieckimi PZŁ działającymi na terenie powiatu: KŁ Knieja Szczytno, KŁ Ryś Dźwierzuty, KŁ Świt Pasym, KŁ Sokół Szczytno, KŁ Olszynka Węgrów, KŁ Żbik Szczytno, KŁ Żbik Warszawa. Umowy te obejmują łącznie powierzchnię użytkową 61 138 ha, w tym część powierzchni położona jest poza granicami powiatu szczycieńskiego: 1 462 ha – w gminie Biskupiec, 119 ha – w gminie Purda, 43 ha – w gminie Myszyńiec i 24 ha – w gminie Barczewo. Największą powierzchnię wydzierżawia KŁ Żbik Szczytno (13 589 ha), a najmniejszą – KŁ Olszynka Węgrów (3 811 ha).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (t.j. Dz.U. z 2009 r., Nr 189, poz. 1471 z późn. zm.), w kompetencji Starosty jest m. in. wydawanie kart wędkarskich i kart łowiectwa podwodnego (art. 7 ust. 5) oraz rejestracja sprzętu pływającego służącego do połowu ryb (art. 20 ust. 3).

W 2012 r. wydano 319 szt. kart wędkarskich i zarejestrowano 124 szt. sprzętu pływającego służącego do połowu ryb.

W 2013 r. wydano 300 szt. kart wędkarskich i zarejestrowano 105 szt. sprzętu pływającego służącego do połowu ryb.

Ważnym elementem związanym z zachowaniem zasobów bioróżnorodności, jest również dostosowanie nasilenia presji turystycznej i penetracji do odporności i chłonności turystycznej terenu. Przykładem takich działań na terenie powiatu są inwestycje jednostek Lasów Państwowych, polegające na np.:

- utrzymaniu i modernizacji leśnych parkingów i miejsc postojowych,
- zagospodarowaniu pól biwakowych i obozowisk,
- tworzeniu ścieżek dydaktycznych.

Edukacja ekologiczna

W latach 2012-2013 na terenie powiatu prowadzone były różnorodne działania związane z edukacją ekologiczną. Kierowane one były zarówno do tych najmłodszych mieszkańców powiatu, jak i określonych grup zawodowych. Podejmowane one były przez jednostki samorządu, organizacje pozarządowe oraz jednostki Lasów Państwowych.

Działania z tego zakresu obejmowały:

- konkursy,
- cykliczne akcje związane m.in. z: Dniem Mokradeł, Dniem Ptaków, Dniem Ziemi, Dniem Lasu i Zadrzewień, Dniem Ochrony Środowiska, Dniem Dzikiej Fauny i Flory czy Tygodniem Czystości Wód i Dniem Bez Samochodu,
- zajęcia dydaktyczne, warsztaty,
- organizację i udział w ogólnokrajowych i regionalnych imprezach propagujących ochronę przyrody i środowiska, np. Wiosenne Sprzątanie Warmii i Mazur, Sprzątanie Świata,
- przygotowanie i wydanie wydawnictw edukacyjnych,
- popularyzację ochrony środowiska i przyrody w regionalnych i lokalnych środkach masowego przekazu.

Szczególnie dużą aktywność w zakresie działań edukacyjnych wykazują Nadleśnictwa. Prowadzą one szeroko zakrojone akcje informacyjne i edukacyjne skierowane najczęściej dla dzieci i młodzieży z terenu powiatu.

4 OCENA UZYSKANYCH EFEKTÓW EKOLOGICZNYCH

W Programie wyszczególniono wskaźniki umożliwiające ocenę stopnia realizacji założonych celów. Założono również monitoring, polegający na regularnej ocenie w zakresie określenia stopnia wykonania przyjętych zadań, określenia stopnia realizacji założonych celów oraz analizy przyczyn powstałych różnic.

Tabela 1 Wskaźniki oceny realizacji Programu

Cele	Wskaźniki	Jednostka miary	Wartość wskaźnika (stan na dzień 31.12.2013r.)	Źródło informacji o wskaźnikach
1	2	3		5
I. OCHRONA I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
<i>Cel 1. Skuteczna ochrona środowiska naturalnego</i>				
	zgodność wydawanych decyzji administracyjnych z realizowaną polityką ochrony środowiska	%	100	dane własne JST
	ilość stworzonych korytarzy i przejść ekologicznych	szt.	-	dane własne JST
	wyposażenie w infrastrukturę środowiskową bazy turystycznej	szt. %	-	dane własne JST
	liczba gospodarstw agroturystycznych	szt.	64 w tym: 6 (g.Pasym) 5 (g.Rozogi) 1 (g.Świątajno) 20 (g.Szczytno) 8 (g.Wielbark)	dane własne JST
	oznakowanie szlaków	szt.	12	dane własne JST
<i>Cel 2. Zachowanie istniejącego świata roślin i zwierząt</i>				
	udział obszarów przyrodniczo cennych, chronionych prawnie	ha %	85 533,60 ha 44,2 %	dane własne JST, Wojewódzki Konserwator Przyrody / RDOŚ GUS
	podjęte działania ochronne (np. nowe pomniki przyrody, użytki ekologiczne, rezerwaty)	szt.	-	dane własne JST Wojewódzki Konserwator Przyrody / RDOŚ GUS
<i>Cel 3. Zachowanie wysokich walorów krajobrazowych</i>				
	ilość wydanych decyzji, zgodnych z przyjętą polityką ochrony środowiska	szt.	383 (Powiat)	dane własne JST
<i>Cel 4. Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych</i>				

Raport za lata 2012-2013 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”

	wodochłonność energochłonność	właściwa jednostka w czasie do PKB, produkcji, mieszkalnictwa, np. m ³ /rok/ mieszkalnictwa	wg Tab.2	GUS
II. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA				
<i>Cel 1. Ochrona jakości wód</i>				
	ilość wykonanej infrastruktury dla ochrony środowiska (np. wodociągi, kanalizacja sanitarna)	km %	27,1 km kanalizacji sanitarnej 66,8 km wodociągów	dane własne JST GUS
	jakość odprowadzanych ścieków	ładunek zanieczyszczeń w kg/rok	wg Tab.2	WIOŚ / GUS
	jakość wód powierzchniowych (odsetek wód w I i II klasie czystości)	%	-	WIOŚ
	jakość wód podziemnych (odsetek wód w I i II klasie czystości)	%	-	WIOŚ
	realizacja programu malej retencji	szt. %	-	dane własne JST Lasy Państwowe
<i>Cel 2. Ochrona powierzchni ziemi</i>				
	ilość odpadów poddanych odzyskowi	Mg/a	11,8 tys. Mg/a	GUS
	ilość odpadów poddanych recyklingowi	Mg/a	-	dane własne JST
	ilość odpadów biodegradowalnych wydzielanych z ogólnego strumienia odpadów	Mg/a %		dane własne JST
	udział gleb kwaśnych	ha %	-	dane własne JST, Stacja Chemiczno-Rolnicza
<i>Cel 3. Czyste powietrze</i>				
	udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	kW %	-	
	wielkość niskiej emisji	Mg/a %	-	dane własne JST, WIOŚ, GUS
	liczba uciążliwych źródeł hałasu	szt. %	-	dane własne JST, WIOŚ
	liczba „stref ciszy” (jeziora/rzeki)	szt.	23/1 w tym: 3/0 (g.Dźwierzuty) 1/0 (g.Dźwierzuty/ g.Szczytno) 7/0 (g.Jedwabno) 4/0 (g.Pasym) 2/0 (g.Szczytno) 6/1 (g.Świetajno)	dane własne JST
	liczba przekroczeń oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego	%	-	dane własne JST
	długość i ilość ścieżek rowerowych	km szt.	306,6 km	dane własne JST
<i>Cel 4. Bioróżnorodność</i>				
	udział form przyrodniczych objętych ochroną prawną do powierzchni ogółem	%	44,2	dane własne JST, Wojewódzki Konserwator Przyrody / RDOŚ

Raport za lata 2012-2013 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”

	udział powierzchni zalesionych do powierzchni ogółem	ha %	wg Tab.2	dane własne JST, GUS
III. EDUKACJA EKOLOGICZNA				
<i>Cel 1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu</i>				
	ilość przeprowadzonych działań edukacyjnych	szt.	-	dane własne JST Lasy Państwowe
	ilość i długość ekologicznych ścieżek edukacyjnych	szt. km	-	dane własne JST, Lasy Państwowe
	nakłady na edukację ekologiczną	zł %	-	dane własne JST Lasy Państwowe
	ilość organizacji pozarządowych działających aktywnie na rzecz ochrony środowiska i edukacji ekologicznej	szt.	3	dane własne JST Lasy Państwowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych własnych oraz GUS

Źródłem informacji są dane gromadzone w istniejących bazach danych, zbieranych w ramach systemu administracyjnego i badań statystycznych.

Niestety, nadal niektóre wskaźniki istotne dla oceny Programu, są dla obszaru powiatu niedostępne, np. wskaźniki dotyczące uciążliwości hałasu, promieniowania niejonizującego, zużycia materiałów, energii na jednostkę produkcji, wartość produkcji lub PKB czy świadomości ekologicznej mieszkańców.

Dostępność do tych informacji warunkowana jest następującymi czynnikami:

- rozszerzeniem i wzmocnieniem monitoringu środowiska i zwiększeniem dostępności danych,
- rozszerzeniem zakresu badań statystycznych w zakresie środowiska przez państwową statystykę,
- przeprowadzeniem odpowiednich badań, np. społecznych, służących ocenie świadomości ekologicznej mieszkańców i innych.

Poniżej przedstawiono osiągnięte wartości wskaźników monitoringu (określone w stosunku do roku 2009).

Tabela 2 Stan wybranych wskaźników oceny realizacji Programu

Wskaźniki	Jednostka miary	Stan wyjściowy (31.12.2009r.)	Stan osiągnięty (31.12.2013r.)	Źródło informacji o wskaźnikach
1	2	3	4	5
udział obszarów przyrodniczo cennych, chronionych prawnie	ha %	85 537,0 ha 44,25 %	85 533,60 ha 44,2 %	dane własne JST, Wojewódzki Konservator Przyrody GUS

Raport za lata 2012-2013 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczytyńskiego na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”

wodochłonność energochłonność	właściwa jednostka w czasie do PKB, produkcji, mieszkańca, np. m ³ /rok/ mieszkańca	woda z wodociągów: • na 1 mieszkańca 26,1 m³/rok • na 1 korzystającego / odbiorcę 31,7 m³/rok energia elektryczna • na 1 mieszkańca miasta 643,2 kWh • na 1 korzystającego / odbiorcę w miastach 1 984,2 kWh gaz z sieci • na 1 mieszkańca 46,4 m³/rok • na 1 korzystającego / odbiorcę 128,4 m³/rok	woda z wodociągów: • na 1 mieszkańca 28,2 m³/rok • na 1 korzystającego / odbiorcę 32,5 m³/rok energia elektryczna • na 1 mieszkańca miasta 187,3 kWh • na 1 korzystającego / odbiorcę (gosp.dom.) w miastach 2 457,7 kWh gaz z sieci • na 1 mieszkańca 43,3 m³/rok • na 1 korzystającego / odbiorcę 124,2 m³/rok	GUS
ilość wykonanej infrastruktury dla ochrony środowiska	km	Sieć rozdzielcza na 100 km² • sieć wodociągowa 44,7 km • sieć kanalizacyjna 13,4 km	Sieć rozdzielcza na 100 km² • sieć wodociągowa 56,3 km • sieć kanalizacyjna 16,7 km	dane własne JST GUS
ładunek zanieczyszczeń doprowadzanych do wód powierzchniowych	kg/rok	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: • BZT₅ 7 231 kg/rok • ChZT 61 161 kg/rok • zawiesina 9 958 kg/rok • azot ogólny 21 444 kg/rok • fosfor ogólny 1 427 kg/rok	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: • BZT₅ 18 501 kg/rok • ChZT 101 157 kg/rok • zawiesina 14 567 kg/rok • azot ogólny 43 618 kg/rok • fosfor ogólny 1 426 kg/rok	dane własne JST, WIOŚ GUS
ilość odpadów poddanych odzyskowi	Mg/a	8 tys. Mg/a	11,8 tys. Mg/a	dane własne JST
ilość odpadów biodegradowalnych wydzielanych z ogólnego strumienia odpadów	Mg/a	unieszkodliwione poprzez kompostowanie – 0,0 tys. Mg/a	unieszkodliwione poprzez kompostowanie – 0,0 tys. Mg/a	dane własne JST
udział powierzchni zalesianych do powierzchni ogółem	ha %	65,8 ha 0,05 %	4,91 ha 0,01 %	dane własne JST, GUS

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie analizy założonych w Programie wskaźników monitorowania stopień realizacji przyjętych zadań i osiągniętych efektów w środowisku w latach 2012-2013 w ogólnym ujęciu można uznać za zadowalającą.

Raport za lata 2012-2013 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”

Istotnym elementem monitoringu działań w środowisku są badania i monitoring prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Zgodnie z informacjami WIOŚ w Olsztynie, na terenie powiatu szczycieńskiego w roku 2011 badania monitoringowe wód powierzchniowych przeprowadzono na rzece Wałpusza oraz Szkwa, a także jezioro Rańskie.²

W roku 2012 badania monitoringowe wód powierzchniowych przeprowadzono na dwóch jeziorach (Babięty Wielkie, Leleskie).

Ocenę jakości wód powierzchniowych zlokalizowanych na terenie powiatu szczycieńskiego badanych w latach 2012-2013, przeprowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. Nr. 257, poz. 1545).

W ocenie jakości rzek uwzględniono wskaźnik makrobezkręgowce bentosowe.

Tabela 3 Ocena jakości wód powierzchniowych badanych w latach 2012-2013

Typ wód	Nazwa	Lokalizacja punktu pomiarowo kontrolnego	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód
2011			
Rzeka	Wałpusza	Sędrowo	wody spełniały wymagania dla obszarów chronionych, wszystkie wskaźniki fizykochemiczne spełniały normy I lub II klasy jakości wód
	Szkwa	poniżej Rozóg	stwierdzono, że wody Szkwę nie spełniały wymagań dla obszarów chronionych, a klasyfikacja jednolitej części wód – określono jako zły
Jezioro	Rańskie	gmina Dźwierzuty	stan badanej jednolitej części wód określono jako zły
	Świątajno	gmina Jedwabno	stan badanej jednolitej części wód określono jako bardzo dobry
2012			
Jezioro	Babięty Wielkie	gmina Dźwierzuty	stan badanej jednolitej części wód określono jako zły
	Leleskie	gmina Pasym	stan badanej jednolitej części wód określono jako dobry
	Omulew	gmina Nidzica i Jedwabno	stan badanej jednolitej części wód określono jako zły

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie

² W związku z cyklem raportowania WIOŚ, w poprzednim Raporcie z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego, nie było możliwości odniesienia się do monitoringu prowadzonego przez WIOŚ na terenie powiatu szczycieńskiego. Dlatego też informacje o tym zostały ujęte w obecnym Raporcie.

5 OCENA SPOSOBÓW I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ

W ocenie ujęto następujące źródła finansowania: budżety miast i gmin, fundusze ekologiczne: NFOŚiGW, WFOŚiGW, fundusze europejskie (w ramach m.in. Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz pozostałe źródła, np. środki własne, kredyty bankowe, mechanizmy finansowe.

Działania finansowane na terenie powiatu w latach 2012-2013 dotyczyły:

- ochrony wód i gospodarki wodnej,
- ochrony powietrza i wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii,
- ochrony powierzchni ziemi,
- ochrony przyrody,
- edukacji ekologicznej.

W okresie objętym Raportem, na terenie powiatu zaangażowano łącznie ok. 32 mln zł na realizację zadań prośrodowiskowych.

Poniżej przedstawiono zestawienie finansowania Programu w latach 2012-2013.

dotąd

Tabela 4   **Finansowanie działań związanych z ochroną środowiska na terenie powiatu szczycieńskiego w latach 2012-2013 [tys. zł]**

Lp.	Jednostka samorządu terytorialnego	Wydatki na ochronę środowiska
1.	Powiat Szczycieński	989,50
2.	g.Dźwierzuty	13 097,40
3.	g.Jedwabno	467,80
4.	g.Pasym	369,70
5.	g.Rozogi	214,00
6.	g.Szczytno	259,50
7.	g.Świątajno	2 968,70
8.	g.Wielbark	7 598,00
9.	m.Szczytno	5 928,10
	RAZEM	31 892,70

Źródło: opracowanie własne

6 WNIOSKI Z REALIZACJI PROGRAMU

Analiza stanu środowiska oraz realizacji zadań zaplanowanych w Programie pozwoliła przyjąć następujące wnioski:

- w latach 2012-2013 wykonywana była zdecydowana większość działań, które wynikały z harmonogramu realizacji Programu w stopniu zadowalającym, przynosząc wymierne efekty ekologiczne,
- stan środowiska można uznać za dobry, a w niektórych dziedzinach ulega on sukcesywnej poprawie.

Raport za lata 2012-2013 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Szczycieńskiego na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014-2017”

7 ZAŁĄCZNIKI

7.1 Spis tabel

SPIS TABEL

Tabela 1	Wskaźniki oceny realizacji Programu	30
Tabela 2	Stan wybranych wskaźników oceny realizacji Programu.....	32
Tabela 3	Ocena jakości wód powierzchniowych badanych w latach 2012-2013.....	34
Tabela 5	Finansowanie działań związanych z ochroną środowiska na terenie powiatu szczycieńskiego w latach 2012-2013 [tys. zł].....	35